

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת ויצא תש"ע

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שלימ"א

יוצא לאור חודש כסליו תשע"א

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת ויצא ה'תש"ע

בליל שבת קודש במעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקומי מוהר"ן חלק ב' סי' ח' המדבר מחלום על ידי מלאך, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), יש נשמות שנפלו, שצריכין להחיות ולהשיב אותם בכל מיני מטעמים, המשיבין את הנפש, בבחינת (שיר השירים ב): "סמכוני באשישות, רפדוני בתפוחים, כי חולת אהבה אני", ועל ידי תקון וזכוך המוחין, מזה נעשה אמרות מהורות להחיותם, כי עיקר התגלות המוח הוא בהדיבור, כמו שכתוב (משלי ב): "מפיו דעת ותבונה", ועל כן כשהמוחין זכים, נעשין דיבורים כשרים, ובהם משיבין את הנשמות הנפולות, בבחינת (שם כ"ז): שבעה משיבי מעם, היינו בחינת דבורים כשרים, שבהם משיבין הנשמות שנפלו, שהם בחינת (שם כ"ד): שבע יפול צדיק וקם, וזהו בחינת (תהלים י"ב): אמרות ה' אמרות מהורות מזוקק שבעתים; וזה בחינת חלום על ידי מלאך, כי אלו המאמרות מהורות הם בחינת מלאך, בחינת חלום על ידי מלאך, כי הדיבור הוא הרשימה של המח, כי מה שנרשם ונעלם במח, נחקק ונרשם בהדיבור, וכשהמוחין זכים, שעל ידי זה נעשין אמרות מהורות, אזי גם כשנמלט המוח בשעת שינה, ואין נשאר רק הרשימה של המח שהוא בחינת דיבור, אזי גם הרשימה זכה, בבחינת חלום על ידי מלאך, וזה בחינת: "ה' יתן אומר המבשרות צבא רב" (תהלים ס"ה), ה' יתן אומר, זה בחינת אמרות מהורות, בחינת הרשימה של המח שזה בחינת מלאך וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה מהדיבורים הקדושים של האיש הישראלי, הן דיבורי תורה והן דיבורי תפילה, מכל דיבור ודיבור נברא מלאך שמסבב ומלווה את האדם, ושומר אותו מכל רע, וכמובא בוזהר הקדוש (וזהר חדש אחרי ג'ו): פתגמא דאורייתא על כל מלה ומלה יהיב ליה קודשא בריך הוא מלאך אחד (על כל מלה של דברי תורה נותן לו הקדוש ברוך הוא מלאך אחד), ולא רק על כל מלה רק על כל אות, וכמובא בוזהר חדש רות (צ"ב). אם תזכה באורייתא כל אות ואות יהיה מלאך, עיין שם, והמלאכים האלו נמצאים תחת ד' מלאכי המרכבה

העליונה, מיכאל גבריאל אוריאל רפאל, שהם כלליות המלאכים הקדושים המלווים את האדם בדרכיו, וכמו שנוהגים לומר בתפילת הדרך "בשם ה' אלקי ישראל, מימיני מיכאל ומשמאלי גבריאל ומלפני אוריאל ומאחורי רפאל, ועל ראשי שכנת אל", ושאר המלאכים הם מהניהם, ואם היה אדם יודע כמה אלפי מלאכים נבראים מהדיבורים הקדושים שלו, היה עוסק כל היום להוסיף עוד דיבורי תורה ועוד דיבורי תפילה, ולהרבות את צבא השמים לאין מספר, וכן להיפך, כשאדם מדבר דיבורים רעים ואסורים חס ושלום, הוא בורא מלאכים רעים ומשחיתים המענים ומצערם אותו, וממררים ימי חייו רחמנא ליצלן, ולכן כל מי שיש לו ישוב הדעת, יבין מעצמו מעלת וקדושת הדיבור, ויחמוץ בכל עת ורגע עוד דיבור של תפילה והתבודדות אל השם יתברך, ועוד דיבור של תורה, כגון עוד פסוק חומש ועוד פרק משניות ועוד דף גמרא, ובוה ירכוש לעצמו מהנות שלמים של מלאכים שישמרו אותו בכל דרכיו, ותהיה שמירה עליונה סביבו תמיד.

והנה כשאדם זוכה לקדושת הדיבור, אזי גם בשעת שנתו כשמסתלקת ממנו הדעת והמוחין, זוכה לחלום על ידי מלאך, היינו חלומות צודקים ואמיתיים, כי הדיבור הוא הרשימה של המוח, וכשהמוחין זכים, אזי גם כשנסתלק המוח בשעת שינה, ואין נשארת רק הרשימה של המוח שהוא הדיבור, אזי גם הרשימה זכה, וזוכה לחלום על ידי מלאך, ורביז"ל מגלה, שהסימן לדעת אם זכה אדם לרשימה זכה כזאת, אם יש לו דיבורים כשרים להחיות ולהשיב את כל הנשמות הנפולות, כי יש נשמות שנפלו שצריכין להחיות ולהשיב אותן בכל מיני מפעמים המשיבים את הנפש, ועל ידי תיקון וזיכך המוחין, נעשות אמרות מהורות להחיותם, והם נקראים (משל' כ"ו) "שבעה משיבי טעם", כי הם נמשכין מן השבעה רועים שהם יסוד ושורש נשמות ישראל, ומהם באים הדיבורים שיכולים להשיב בהם הנשמות שנפלו, שזהו (משל' כ"ד) שבע יפול צדיק וקם, שאפילו אם נפלו ונתרחקו מקדושת השבעה רועים, הצדיק שיש לו דיבורים כשרים יכול להקימם ולהחיותם, ועליהם נאמר (תהלים י"ב) אמרות ה' אמרות מהורות מזוקק שבעתים, כי האמרות מהורות של הצדיק שזכה לזיכך המוחין, יכול להשיב כל הנשמות הנפולות בשבעה משיבי טעם, ולהחיותם אותם ממש, ומי שיש לו דיבורים אלו, בידוע שהמוח שלו מזוכך, והחלומות שלו הם על ידי מלאכים קדושים ומהורים.

והנה יש מלאכים של ששת ימי המעשה ויש מלאכים של שבת קודש, מלאכי ששת ימי המעשה הם המלאכים הנבראים מהתורה והתפילה שלו בששת ימי המעשה, וכשהוא זוכה, אזי מתראים אליו על ידי חלומות צודקים ואמיתיים, אבל בבוא שבת קודש, אזי מלאכים אלו עולים למעלה, ובאים מלאכים קדושים ומהורים משרתי עליון ממש לקראת האדם, ומלווין אותו מבית הכנסת לביתו, ונכנסים לביתו ומברכים אותו בכרכות עליונות, וכמו שאמרו

חכמינו הקדושים (שבת ק"מ:): שני מלאכי השרת מלווין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו אחד טוב ואחד רע, וכשבא לביתו ומצא נר דלוק ושלחן ערוך ומתתו מוצעת מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך וכו', ועל שם זה תקנו הקדמונים לומר הפיוט "שלום עליכם" בבואו לביתו בליל שבת קודש, ואומרים "בואכם לשלום" ו"ברכוני לשלום" אל המלאכים החדשים שבאו לכבוד שבת קודש, ואחר כך מסיימים "צאתכם לשלום" לקראת המלאכים של ששת ימי החול שעבשיו ויצאים ועולים למקומם, כי בשבת קודש יש התעלות נוראה לנשמות ישראל, והמלאכים באים לקראתם לקבל פניהם, וזכי הראות רואים כל זאת, וכמעט שמתבטלים ממצויאותם מרוב אור זיו וחיות שמרגישים בכניסת שבת קודש, נמצא שיש שני עניני התגלות של מלאכים קדושים, התגלות של מלאכים על ידי חלום, שהיא התגלות של ששת ימי המעשה, והתגלות של מלאכים ממש, שהיא התגלות של שבת קודש, ואשרי מי שזוכה לזיכוד הנפש עד שיש לו שייכות לגילויים אלו, כי אז עולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מזהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע התגלות המלאכים אל יעקב אבינו שלש פעמים, שנים מתוך חלום, ואחד שפגעו בו מלאכים ממש, בתחילת הפרשה מתוך חלום, וכמו שכתוב (בראשית כ"ח) ויהלום והנה סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו, וכן אחר כך בבית לבן גם כן מתוך חלום, וכמו שכתוב (שם ל"א) ויאמר אלי מלאך האלקים בחלום יעקב ואומר הנני, ובסוף הפרשה פגעו בו מלאכים ממש, וכמו שכתוב (שם ל"ב) ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלקים, ויש להבין ענין שלש התגלויות אלו, ולמה הראשונות היו בחלום, והאחרונה היתה 'מלאכים ממש', והנה לפי דברי רבינו"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי בתחילת הפרשה היה יעקב אבינו יוצא מארץ ישראל לחוץ לארץ, וכמו שכתוב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, והוא כמו יציאה משבת קודש לששת ימי החול, ולכן המלאכים של ארץ ישראל עלו למקומם, ובאו המלאכים של חוץ לארץ ללוותו, וכמו שכתב רש"י הקדוש (פסוק י"ב) עולים ויורדים, עולים תחילה ואחר כך יורדים, מלאכים שליווהו בארץ אין יוצאים חוצה לארץ. ועל לרדקיע וירדו מלאכי חוצה לארץ ללוותו, עיין שם, כי אז כשהוצרך יעקב אבינו לצאת מקדושת ארץ ישראל, שהיא כמו קדושת שבת קודש, נתגלה לו מראה עליונה לחזק אותו, וללמדו שעל ידי הדיבורים הקדושים של תורה ותפילה, יתלו עמו מלאכים גם בחוץ לארץ, וזכה לחלום על ידי מלאך, שזהו ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו, אבנים הן אותיות כמוזבא בספר יצירה, ועמהן בונים תיבות התורה והתפילה (לקישי מזהר"ן חלק א' סי' י"ח וחלק ב' סי' ח'), כי יעקב הבין שעיקר עבודתו הוא למצוא התיבות של תורה ותפילה אפילו בגלותו, וזה ישמור אותו מכל רע, וישכב במקום ההוא, ואיתא בתיקונים (תיקון ע') וישכב וי"ש כ"ב, שהבין יעקב שיש כ"ב אותיות האל"ף ב"ת גם

בכל מקום שהוא נמצא, ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, ואיתא בזוהר הקדוש (השמימות רס"ז): סולם דא קול, היינו הקול של תורה ותפילה, והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו, שעל ידי שיהיה חזק בקול תורה ותפילה, תמיד יהיו מלאכי אלקים עולים ויורדים בו, ויזכה לחלום על ידי מלאך, ויהיו לו דיבורים אמיתיים להשיב את כל הנשמות הנפולות בשבעה משיכי מעם, ולהחזירם אל תוך הקדושה.

ולכן תיכף אחר ההתגלות הזאת, וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם, שהבין שיש בו את הכח ללכת אפילו למקומות הרחוקים מאד, ולהחיות שם כל הנשמות הנפולות, ולהכניסן לתוך הקדושה, שזאת היתה כלליות עבודתו בבית לבן עשרים שנה, להרים את כל הקדושות הנפולות ולהקים תולדות בעולם שיגלו כבוד מלכותו יתברך בכל העולם כולו, ולכן גם שם בבית לבן, זכה יעקב להתגלות מלאך מתוך חלום, וכמו שכתוב ואשא עיני וארא בחלום וגו' ויאמר אלי מלאך האלקים בחלום יעקב וגו', ואז נאמר לו שכבר הגיע הזמן לחזור לארץ ישראל שהוא עצם התגלות הקדושה, וכמו שכתוב קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך וגו', וכן עשה, שזה מה שכתוב ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלקים, שזכה להתגלות של מלאכים ממש, כי המלאכים של ארץ ישראל באו לקראתו ללוותו לארץ וכמובא ברש"י (פסוק נ"ד), כי עכשיו זכה להתגלות המלאכים של שבת קודש, שהוא עצם התגלות הקדושה, וכבר לא פחד מעשו מחמת השמירה העליונה שהיתה סביבו תמיד.

השם יתברך יזכנו לקדש דיבורי פיננו ולעסוק בתורה ותפילה תמיד, עד שנזכה להשלים נפשנו ורונה ונשמתנו ולעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת ויצא ה'תש"ע

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוון, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי הפסוק (בראשית כ"ה) ויצא יעקב מבאר שבע וגו'.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, יש לרמוז במקראי קודש אלו התעוררות גדולה לעבודת השם יתברך וללימוד התורה הקדושה, ויצא יעקב מבאר שבע, יעקב הוא איש הישראלי שנברא

להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, ולמצוא אלקותו יתברך בכל פרטי הבריאה (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), והוא יוצא מבאר שבע, היינו מבאר הנשמות שבעולם העליון, שורש המלכות, שהיא הספירה השביעית, ויורדת לעולם הזה ונכנסת לתוך גוף גשמי, ואז מתחילים לעבור עליו נסיונות קשים ומרים, כי העולם הזה מלא הסתרות וכיסויים, וצריכים למצוא אלקותו יתברך גם בתוקף הגשמיזם והחומריות, שזהו וילך חרנה, שהולך ויורד אל עולם הזה, שהוא מלא חרון אף, מחמת מיעוט אמונה והסתרת פני ה', וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פפרי ראה) כל זמן שיש עבודה זרה בעולם חרון אף בעולם, ועיקר העצה רק לחזק עצמו באמונה, ולקבוע את האמונה בלבו כיתר חזק כל תמוג, ואז יש לו סבלנות ואריכות אפים לסבול את הכל, כי אמונה היא כוח הגודל וכוח הצומח, ומי שיש לו אמונה עובר על הכל בשלום (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קנ"ה).

והנה האמונה תלויה בפה של האדם, וכמו שכתוב (תהלים פ"ט) אודיע אמונתך בפי, (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ"ד), וכן כתיב (תהלים קמ"ז) האמנתי כי אדבר, וכל מה שאדם מרבה לדבר דיבורי אמונה עם כל מכיריו ומוודעיו, וכן מרבה לדבר אל השם יתברך דיבורי תפילה והתבודדות, כך נקבעת האמונה בלבו, שזהו ויפגע במקום, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות כ"ז:) אין פגיעה אלא לשון תפילה, שיעקב אבינו תיקן תפילת ערבית, שאפילו בשעה שצד וחושך לאדם, ויתאמן מאוד בתפילה, ויבקש ממנו יתברך שיזכה לצאת מן החושך לראות את האור, כי כשאדם זוכה להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, אזי מאיר לו כל דרכיו כמו השמש אפילו בחשכת לילה (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), שזהו וילן שם כי בא השמש, שגם במקום שלן בלילה, בא והאיר לו השמש כמו בצהרים, ויקח מאבני המקום, אבנים הן כ"ב אותיות האל"ף ב"ת (ספר צידה) ועל ידן בונים תיבות התפילה (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"ח וחלק ב' סי' ח'), כי הצדיק מוצא את האותיות והחיות אלקות שיש בכל מקום בואו, כי מי שיש לב ישראל אין שום מקום שלא יהיה טוב לפניו, כי בכל מקום מוצא אלקותו יתברך (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' נ"ו), וישם מראשותיו, ופירש רש"י עשאן כמין מרוב סביב לראשו מפני שרא מפני חיות רעות, ולכאורה יפלא, למה יפחד רק "לראשו" מפני חיות רעות ולא לשאר גופו, אבל מבואר בדברי רבינו"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רל"ג) שהחיות רעות הן המחשבות הזרות שמתגברות על מוח האדם לבלבל אותו מעבודתו, אבל כשאדם חזק לקחת האבנים והאותיות של אלקות שיש בכל מקום, זה שומר את ראשו ומוחו ממחשבות רעות, וממילא כל שאר גופו נשמר מכל רע, וזהו וישכב במקום ההוא, ואיתא בתיקוני זוהר (תיקון ע') וישכב הוא צירוף וי"ש כ"ב, שמוצא כל כ"ב אותיות האל"ף ב"ת במקום ההוא, ומדבק עצמו בו יתברך בכל מקום בואו.

ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, ואיתא בזהר הקדוש (השמטות רכ"ג): סולם דא קול, כי מספרם שוה, כי קולו של אדם בתורה ובתפילה הוא סולם המולך אותו מן המדריוגות הכי נמוכות אל המדריוגות הכי גבוהות, והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו, כי מכל דיבור של אדם נבראים מלאכים קדושים המסבבים אותו ושומרים אותו מכל רע, ובפרט כשאדם זוכה להתמיד בלימוד גמרא, אזי זוכה שד' מלאכי מרכבה העליונה מסבבים אותו בכל עת, כי גמר"א ראשי תיבות ג'בריאל מ'יכאל ר'פאל א'זריאל (כמובא בספר החיים לאחיו של המהר"ל מפראג), ובאמת גמרא היא מורת הדרך לאדם למצוא את האלקות שיש בכל דבר, כי גמרא שהיא כלליות תורה שבעל פה, מגלה האלקות שבכל הדומם צומח חי מדבר של הבריאה, כמו הלכות חזקת הבתים והחופר בור ברשות הרבים וכו', הן האלקות שיש בתוך הדומם, והלכות זרעים ותרומות ומעשרות וכו', הן האלקות שיש בתוך הצומח, והלכות קרבנות וטריפות וכו' הן האלקות שיש בתוך החי, והלכות שבין אדם לחבירו הן האלקות שיש בתוך המדבר, נמצא שכל הגמרא ותורה שבעל פה מגלות לנו את החכמה והשכל שיש בכל דבר, ולכן כשאדם מתמיד בגמרא, המלאכים קדושים שומרים אותו מכל רע, ועוזרים לו לעלות ולהידבק בו יתברך בכל מקום בוואו, שזה גם מרומז בפסוק ויצא יעקב מבאר' שבע', סופי תיבות ארב"ע, שהם הארבע מלאכים המלווים את האדם ושומרים אותו מכל רע, ולכן מובא בדברי רבינו"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רי"ד) שתלמו"ד בגימטריא לילי"ת, שהיא הקליפה המחמאת האדם בפגם הברית, רחמנא ליצלן, כי על ידי לימוד תלמו"ד שהוא גמרא, מקבלים עזר וסיוע מן המלאכים הקדושים, ומבטלים את כוחה לגמרי, והס"מ לוחם מאד למנוע אדם מלימוד גמרא, כי יודע שזה מכניע אותו, ולכן ראשי תיבות של שמו הוא ס'יום מ'סכת א'ין ל'עשות, אבל המשכיל על דבר אמת, יתמיד מאד בלימוד גמרא בכל יום, דף אחר דף, וימשיך על עצמו שמירה עליונה תמיד, והשם יתברך יזכנו להשתמש עם קולנו לתורה ולתפילה תמיד, עד שנזכה לעלות ולהידבק בו יתברך בדביקות אמיתי ונצחי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

